

Eseu despre stilurile functionale

Stilul functional este o varianta a limbii care indeplineste functii de comunicare intr-un domeniu de activitate determinat. Orice stil functional apare ca un model care exercita o anumita presiune asupra constiintei vorbitorilor.

Stilul poate fi definit drept : " Le style c'est l-homme meme" (= Stilul este omul insusi. ") - Buffon

A. STILUL TEHNICO - STIINTIFIC - indeplineste functia de comunicare in domeniul stiintei si tehnicii. Modalitatile de comunicare sunt : monologul scris (in lucrari si documente stiintifice si tehnice), monologul oral (in prelegeri, ex puneri, sau comunicari), dialogul oral (in cadrul colocviilor, seminariilor si dezbaterilor stiintifice).

Caracteristici :

- corectitudinea : in comunicare sunt preferate variantele literare ale sistemelor limbii;
- obiectivitatea : comunicarea este lipsita de incarcatura afectiva; accentul cade pe comunicare de notiuni, cunostinte, idei etc., astfel ca functia limbajului este cognitiva; dintr-un text stiintific lipseste cu desavarsire afectivitatea; autorul, cel care transmite un asemenea mesaj, nu se implica in comunicare, prezinta un adevar stiintific de necontestat, iar receptarea se face obiectiv, pentru ca se adreseaza intelectului, gandirii abstracte, logice.
- accesibilitatea:comunicarile se disting prin claritate, prin precizie si proprietate; formularile, frazele sunt clare, precise iar topica frazei este fireasca fara inversiuni; ele sunt insotite adesea de mijloace auxiliare extralingvistice- tabele, diagrame, schite fotografii harti etc.;
- terminologia : fiecarui domeniu ii este proprie o anumita terminologie (limbaje stiintifice). Termenii utilizati sunt monosemantici. Lexicul stiintific include numeroase neologisme si cuvinte derivate cu prefixe si pseudoprefixe (antebrat, contraofensiva) sau compuse cu sufixoide si prefixoide (biolog, geografie etc.) Acestora li se adauga utilizarea unor abrevieri, simboluri, semne conventionale, formule stereotipe.

Dintre compozitiile pe baza textelor stiintifice, amintim :

- analiza stiintifica (filozofica, economica, politica, botanica etc.);
- studiul stiintific;
- comunicarea stiintifica;
- referatul stiintific; eseul stiintific.

B. STILUL OFICIAL (ADMINISTRATIV) INDEPLINESTE FUNCTIA DE COMUNICARE in sfera relatiilor oficiale. In ordinea frecventei si a importantei apar urmatoarele modalitati de comunicare : monologul scris (in documente si acte oficiale), monologul oral (cuvantari in ocazii oficiale), dialogul scris (corespondenta oficiala), dialogul oral (in relatiile oficiale dintre institutii si public).

Caracteristici :

- stricta respectare a normelor limbii literare : corectitudinea fonetica, gramaticala, ortografica,

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

lexicala si grafica;

- caracter obiectiv, impersonal; comunicariile (scrise sau orale) sunt neutre expresiv, lipsite de incarcatura afectiva;
- accesibilitatea, claritatea si precizia : comunicariile oficiale nu permit decat o singura interpretare;
- absenta oricarei nuante afective , prezenta formalismului, a exprimarii rigide; lipsesc lexicul afectiv, mijloacele de expresie figurata, epitetele apreciative.
- specificitatea acestui stil o da utilizarea unor clisee lingvistice de tipul : "Subsemnatul.....; " In conformitate..."; " Conform hotararii..." etc.
- predomina : formele verbale impersonale, verbele la viitor, diateza reflexiva " se vor lua masuri"; " se aduce la cunostinta " etc.

-COMPUNERI CU DESTINATIE OFICIALA-

- DAREA DE SEAMA;
- PROCESUL - VERBAL;
- PLANUL DE MUNCA;
- NOTA INFORMATIVA;
- RAPORTUL;
- DECLARATIA;
- REFERATUL;
- MEMORIUL DE ACTIVITATE;
- AUTOBIOGRAFIA; CEREREA;

C. STILUL BELETRISTIC, CARE ARE UN DOMENIU PROPRIU DE MANIFESTARE : DOMENIUL ESTETICULUI. El se opune celorlalte stiluri functionale, in care esentialul il constituie transmiterea de informatii. In stilul artistic transmiterea informatiei este corelata cu efectul produs de o anumita forma de transmitere a informatiei asupra destinatarului. Prin urmare, forma devine element esential si modelator in transmiterea informatiei; forma, ca expresie a unui continut determinat, este unica si irepetabila.

-CARACTERISTICI-

- CONVENTIONALITATEA : in timp ce toate celelalte stiluri comunicarea urmareste sa redea realul sau ceea ce este considerat ca real (in cazul unui fals, destinatarul reactioneaza mai devreme sau mai tarziu), in stilul artistic comunicarea este expresia unei alte realitati imaginate de autor; destinatarul nu-si pune problema falsului, el stie ca e vorba de fictiune, de conventie; textul literar scoate in evidenta functia poetica a limbajului deoarece scriitorul este foarte atent nu numai la " ceea ce spune" , ci si la " cum spune ";
- DESCHIDEREA SPRE TOATE MIJLOACELE DE EXPRESIE, INDIFERENT CARUI STIL FUNCTIONAL AR APARTINE; se apeleaza la toate sferele vocabularului, astfel incat in opera literara apar deopotriva : regionalisme, elemente de jargon si de argou, arhaisme si neologisme;
- dintre modalitatile de comunicare : monologul scris (literatura culta), monologul oral (, ultima fiind

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

insotita si de mijloace extralingvistice de expresie (melodica, gestic, dans si mimica);
- in naratiuni predomina timpul trecut (perfectul compus in alternanta cu perfectul simplu), pe cand in descriere, poezie, proza poetica, predomina prezentul.

-COMPUNERI PE BAZA DE TEXTE LITERARE-

- ANALIZA LITERARA;
- COMENTARIUL LITERAR;
- CARACTERIZAREA;
- PARALELA;
- SINTEZA TEMATICA; -
- RECENZIA;
- COMUNICAREA STIINTIFICA SAU DE SPECIALITATE etc.

D. STILUL PUBLICISTIC este stilul prin care publicul este informat, influentat si mobilizat intr-o anumita directie in legatura cu evenimentele sociale si politice, economice, artistice etc.

Modalitatile de comunicare sunt : monologul scris (in presa si publicatii), monologul oral (la radio si televiziune), dialogul oral (dezbaterile publice), dialogul scris (interviuri consemnate scris).

Caracteristici :

- contopirea celor 2 componente - intelectuala si afectiva, tranzitiva (obiectiva, informativa) si reflexiva (subiectiva, afectiva), in vederea indeplinirii sarcinilor de informare si formare de convingeri;
- caracterul eterogen si mobil deoarece se situeaza in mijlocul realitatii cotidiene;
- apeleaza la elemente specifice celorlalte stiluri, datorita ariei tematice foarte mare si largi pe care o cuprinde mass-media;
- dintre trasaturile proprii beletristicii, amintim : receptivitatea la termenii ce denumesc notiuni noi (neologisme), preocuparea pentru inovatia lingvistica (creatii lexicale proprii), utilizarea unor procedee menite a starni curiozitatea cititorilor; titluri eliptice, adeseori formate dintr-un singur cuvânt, constructii retorice (repetitii, interogatii, enumeratii, exclamatii etc.), utilizarea larga a sinonimelor; tendintele de aglomerare sintactica; tendinta eliminarii conjunctiilor copulative.

-COMPUNERI-

- ARTICOLUL;
- CRONICA;
- REPORTAJUL;
- FOILETONUL;
- INTERVIUL;
- MASA - ROTUNDA;
- STIREA;
- ANUNTUL PUBLICITAR etc.

F. STILUL COLOCVIAL (FAMILIAR, COTIDIAN - PRACTIC, VORBIT, ORAL) este stilul

comunicarii obisnuite dintre oameni, intr-un anumit mediu socio-profesional. Modalitatile de comunicare sunt : dialogul oral (cea mai frecventa), dialogul scris (schimb de scrisori), monologul scris (notite, jurnal intim), monologul oral (relatari si anecdotica, urari, felicitari si toasturi). Intrebuintarea acestui stil este generala, este singurul stil " stapanit" de toti vorbitorii si insusit treptat inca din primii ani de viata. Este unicul stil in care este posibila si se realizeaza dezvoltarea spontana, neintentionata a limbii.

-CARACTERISTICI :-

- naturaletea, relaxarea, degajarea in exprimare : comunicarea nu se supune unor " reguli" - factori de constrangere si control in alte stiluri ale limbii;
- continua oscilare intre economie si abundenta in exprimare. Economia se manifesta prin intrebuintarea cliseelor lingvistice, a abrevierilor de tot felul, dar mai ales prin elipsa, ca urmare a vorbirii dialogate, precum si prin mijloace extralingvistice (mimica, gestică) care permit intreruperea comunicării, restul fiind sugerat. Abundenta in exprimare este materializata prin repetitie, prin utilizarea zicalelor, proverbelor, locutiunilor si expresiilor, prin evitarea cuvintelor abstracte care sunt substituite prin perifraze.

- incarcatura emotionala : comunicările sunt pe de o parte expresia directa a starilor emotionale, pe de alta parte ele urmaresc sa impresioneze pe destinatar. Lingvistic, aceasta trasatura este concretizata prin intrebuintarea diminutivelor si augmentativelor, a cuvintelor peiorative, a superlativelor populare si a unor sintagme afective etc.

- inclinatie spre satira si umor, exprimata printr-o varietate de procedee : porecle, contaminari (" Bine-ai venit nepurcele ! "), calambur (" Ai iesit la vanatoare de lei ? ") unitati neologice (Curat murdar ! ").